

Livstegn fra Okhaldhunga i oktober 2022

Kjære venner,

Det er Tihar her nå, en stor festival full av lys og blomster. Og i været, den fineste tida, med klare dager og feriestemming. Det er lenge siden sist jeg skrev, risen er allerede klar for å høstes.

Etter noen uker i Norge i sommer flytta jeg inn i en ny leilighet ikke langt fra sykehuset. Der rakk jeg så vidt å komme på plass før jeg fikk covid. Her praktiserer vi fremdeles hjemmeisolasjon om man er covid positiv, og det passet for såvidt bra, med energinivå i ankelhøyde. Mine nye og gamle naboer kom med suppe og te og hva det skulle være, og ropte opp til meg sine beste råd og oppmuntringer.

Nå er energien omtrent som før, og nå er det heller en annen sykdom som opptar oss her. Dengue har spredd seg raskt i Nepal dette året, og også nådd Okhaldhunga. Det er en virussykdom som smitter via mygg, gir blant annet høy feber og i alvorlige tilfeller blødninger. En av avdelingene våre har vært full av pasienter med dengue. Det er lite man kan gjøre for dem, annet enn å gi en seng, intravenøs væske og Paracet. Så må sykdommen gå sin gang.

Hoved fokuset for meg denne tida har vært tredjeårs sykepleierstudentene. Det første kullet har snart sine avsluttende eksamener, så det er siste innspurt for dem nå. Jeg har hatt praksisevaluering med dem på føden, og har fremdeles en del igjen. Praksisveiledningen er noe jeg trives med mest av alt her, da jobber jeg side om side med studentene på fødestua, og får gi videre ferdigheter jeg selv har lært. Og forhåpentligvis også noen

Utsikten fra kjøkkenet

Det er ingenting i verden som å hjelpe til ved en fødsel. Her en ny Okhaldhunga-borger tatt imot av fire hender; en student sine og mine.

holdninger og verdier å basere praksis på, om å respektere de vi har med å gjøre som om det var vår egen søster, og ta vare på deres integritet. Skulle bare ønske det var mer praksis, og flere veiledere.

Studentene hadde en fantastisk utstilling utenfor sykehuset for ikke så lenge siden, der de presenterte alt de hadde lært om utvikling og ernæring. Det er helt utrolig hva de klarer skape ut av papp, papir, lim, ideer og vilje. Var som å gå på en kunstutstilling.

Matpyramider, ipad, sykler, skoler, og alt mulig rart var å se, for å illustrere utviklingen fra et nyfødt barn til ungdom.

For de av dere som følger med og ber om at vi må få godkjenning for et 100-sengers sykehus, så er det ikke mye nytt å fortelle. Søknaden er i systemet, og vi håper og ber fremdeles om at det vil lykkes

Bildene av Dr Roshan og Esther er tatt av Dr John Padgett

slik at vi kan få fortsette å utdanne sykepleiere her.

Ellers har vi jo fått ny direktør på sykehuset, Dr Roshan Kharel. Han jobbet ved søstersykehuset vårt i Tansen tidligere. Og for Okhaldhunga er han et funn. Han jobbet her tidligere en kort periode i 2019, så han visste noe om hva han gikk til. Han har i alle fall engasjert seg helhjertet fra første stund. Esther, kona hans, har hatt noe undervisning på sykepleierskolen, men ønsker å ta en master, så

hun blir kanskje ikke så lenge som jeg hadde håpet. Be gjerne for dem og for datteren, at de må finne seg til rette og trives her.

Vår tidligere direktør, Yub Raj, jobber nå ved UMN sitt hovedkontor i Kathmandu, på kontoret som støtter begge UMN-sykehusene; Okhaldhunga og Tansen.

Jeg hadde en uke ved hovedkontoret selv forrige uke. Da hadde UMN sin årlige Learning Review. Da samles alle fra felt-kontorene, fra hovedkontoret, og de med prosjektarbeid ved sykehusene. Pga covid er det nesten tre år siden sist dette ble gjennomført, og det var mange nye ansatte å se. Hvert felt-kontor og tematiske team presenterte læring fra arbeidet sitt, det var ulike workshops og møter i plenum. Jeg var med som en del av mental helse prosjektet og vi presenterte også hva vi har lært så langt. Det var skikkelig fint å se mer av arbeidet UMN gjør forskjellige steder, være del av disse samtalen igjen, treffe de som jobber i Kathmandu og de forskjellige distriktene, og ikke minst treffe folk fra Bajhang-teamet igjen. Jeg kom tilbake inspirert og stolt over å være del av denne

Her er Okhaldhunga teamet ved en stand der mine tidligere kolleger, Madhuri og Mohan, presenterte Do No Harm-arbeidet som er en del av alle UMN prosjektene.

organisasjonen. Og også veldig glad for at de to sykehusene var invitert. Tidligere har sykehusene vært mer selvstendige enheter innen UMN. Nå ser man at det er viktig å holde samarbeidet oppe, og styrke kontakten med resten av organisasjonen. Det er mye erfaring og ressurser vi kan dra nytte av sammen, når vi bare vet at det finnes og vet om hverandre.

Dr VD Sharma og Ambika, psykiater og counsellor, er våre to sentrale personer i mental helse prosjektet ved Okhaldhunga Sykehus. Dette bildet ble tatt etter avslutningen av en ukes kurs for 50 helsepostansatte, der fokus var på å kunne identifisere pasienter med mental helse lidelser, om medisiner, veiledning og terapi. Be gjerne for Dr VD, Ambika, og resten av mental helse teamet. Be om at de som har mentale lidelser i

området må få den hjelpen de trenger.

Det har tatt seg opp med besøk i Okhaldhunga den siste tiden, og gjestehuset vårt har vært fullbooket. Et besøk like før sommeren var fra Kristelig Gymnasium i Oslo. De har en stor

innsamlingsaksjon hvert år, og i år hadde de valgt Normisjons arbeid i Nepal. Sammen med fire elever og to lærere, kom også tre fra Normisjons hovedkontor. Det var en virvelvind av et besøk, med utrolig entusiastiske ungdom, engasjerte lærere, og dyktige media-folk. I høst har disse elevene vært med i

aksjonsgruppa som har stått i spissen for innsamlingsaksjonen, og de har samlet inn utrolige 2,4 millioner norske kroner. Jeg tar av meg hatten for en slik entusiasme, driv, og giverglede. Be om at pengene må bli til hjelp for de som trenger det mest og være med å gi 'overflod av liv' slik UMN sin visjon sier.

Et annet fint besøk nå er familien Kelly på seks som har flyttet inn i etasjen under meg. De er fra Australia og skal være her i to måneder. Faren er infeksjonslege og mor holder fortet hjemme med de fire barna. Det er imponerende, og jeg håper de vil trives og ha det bra både små og store. Kanskje kan de komme tilbake for lengre tid om de ser at dette funker.

Når det er sagt søker vi etter en barneskolelærer for internasjonale elever her. I første omgang (fra Februar), er det snakk om en elev, 5 år, fra Australia (en ny familie kommer). Og kanskje kan det bli flere elever etter hvert, spesielt om man vet at det finnes et skoletilbud her. Sjekk gjerne ut <https://www.umn.org.np/page/opportunities-expat> for jobbbeskrivelse, og også andre ledige stillinger.

Setter stor pris på om dere ber for studentene våre, spesielt nå i innspurten av studiet til det første kullet. Be om at vi må kunne utruste dem godt til å bli dyktige sykepleiere med integritet og ønske om å bruke ferdighetene sine for å tjene folk i Nepal.

Be gjerne også for valget som holdes 20. november, om gode ledere for landet.

Takk for at dere er der. Ønsker dere en velsignet fin høst,

Liv